

Provinciale Staten

Clustercode WL
Ons kenmerk DOC-00600584
Bijlage(n) 1

Uw kenmerk -
Maastricht 6 februari 2024
Verzonden 6 februari 2024

Onderwerp

Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen

Van het lid : Berghorst, Schuuring en Wolters
Fractie : PvdA
Inzake : Beantwoording schriftelijke vragen omstandigheden arbeidsmigratie Venray

Vraag 1.

Is het college van GS bekend met de inhoud van het genoemde artikel?

Antwoord.

Ja, het college van GS heeft kennis genomen van het betreffende artikel.

Vraag 2.

Heeft het college van GS contact gezocht met de gemeente om te bekijken of ondersteuning vanuit provincie wenselijk en mogelijk is? Zo nee, waarom niet

Antwoord.

Ja, overleg met vertegenwoordiging van het college is ingepland.

Vraag 3.

Zijn dergelijke verhalen bij meer gemeenten bekend en/of geven deze gemeenten vergelijkbare signalen af?

Antwoord.

Beantwoording door het college van Gedeputeerde Staten

Verhalen over (vermeende) misstanden ten aanzien van arbeidsmigranten komen met enige regelmaat in het nieuws, maar vergelijkbare signalen hebben wij niet eerder ontvangen van gemeenten. Daarin hebben wij als provincie ook geen formele rol. Conform de Wet goed verhuurderschap is elke gemeente

vanaf 1 januari 2024 verplicht om een meldpunt te hebben voor klachten over ongewenst verhuurgedrag. De gemeente kan naar aanleiding van een melding vervolgens zelf handhaven of, als dat niet mogelijk is, de melder hulp bieden bij het vinden van de juiste instantie waar hij verder geholpen kan worden.

Beantwoording door de Commissaris van de Koning als Rijksorgaan

Daar waar (mogelijk) sprake is van ondermijning kan het RIEC gemeenten behulpzaam zijn bij de aanpak van zaken. Bijvoorbeeld door advies over gebruik van het bestuurlijk instrumentarium, of door het delen van informatie tussen en verstrekken van interventievoorstellen (advies over te nemen acties) aan overheidsinstanties die zijn aangesloten bij het RIEC.

Vraag 4.

Klopt de stelling dat de gemeente niet kan ingrijpen in dergelijke gevallen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord.

Beantwoording door het college van Gedeputeerde Staten

Een gemeente heeft slechts een beperkt aantal bevoegdheden als het gaat om misstanden bij de huisvesting van arbeidsmigranten. Het gaat dan met name om bevoegdheden in het kader van het omgevingsrecht, zoals bouwen zonder vergunning of het handelen in strijd met brandveiligheid. Per 1 juli 2023 is de Wet goed verhuurderschap in werking getreden, waarbij gemeenten een toezichthoudende en handhavende taak hebben gekregen ten aanzien van het gedrag van verhuurders. Hierbij is specifiek aandacht besteed aan de positie van arbeidsmigranten. Bij gemeentelijke verordening kan een verhuurverordening worden vastgesteld, waarmee een verhuurvergunning verplicht kan worden gesteld. Daarnaast moet iedere gemeente per 1 januari 2024 een meldpunt hebben voor klachten over ongewenst verhuurgedrag. Of deze bevoegdheden toereikend zijn, verschilt van geval tot geval.

Beantwoording door de Commissaris van de Koning als Rijksorgaan

Als het de openbare orde betreft kan een gemeente handhaven op basis van de Algemene plaatselijke verordening of de Gemeentewet. Dit kan echter alleen in specifieke situaties en als de openbare orde in het geding is. De juridische procedures die daarop volgen vragen veel tijd, zeker wanneer de tegenpartij over grote juridische slagkracht beschikt.

Vraag 5.

Hebben gemeenten voor zover bekend problemen om hun handhaving zorgvuldig in te richten met daartoe opgeleide handhavers? Zo ja, is dit in regionaal of provinciaal verband (bijvoorbeeld via gemeenschappelijke regelingen) te coördineren om gemeenten in staat te stellen hun handhaving te verbeteren?

Antwoord.

Beantwoording door het college van Gedeputeerde Staten

In de visie Internationale werknemers van de Stuurgroep internationale Werknemers (waarin ook gemeenten participeren) is opgenomen dat het ten aanzien van effectieve handhaving noodzakelijk is dat verschillende partijen zoals gemeenten, politie, Nederlandse Arbeidsinspectie en Belastingdienst met elkaar samenwerken. In samenwerking met het Rijk en met provinciale ondersteuning heeft hiertoe een pilot van een Flexibel Regionaal Interventieteam (FRIT), plaatsgevonden. Regio Noord-Limburg beraadt zich momenteel op opvolging van het FRIT. Zodra daar meer over duidelijk wordt, wordt gezien of daar provinciale ondersteuning voor nodig is.

Beantwoording door de Commissaris van de Koning als Rijksorgaan

Daarnaast gaan de intergemeentelijke bestuurlijke handhavingsteams (ACT!-interventieteams) de gemeenten helpen om op regionaal niveau handhaving te coördineren.

Vraag 6.

Wat zijn de bevoegdheden van het college van GS wanneer er sprake is, of lijkt, van misstanden op het gebied van huisvesting en strafbare feiten waar het gaat om arbeidsmigratie?

Antwoord.

De Provincie Limburg heeft geen wettelijke taak ten aanzien van misstanden op het gebied van huisvesting van arbeidsmigranten. De Provincie heeft ook geen bevoegdheden om (handhavend) op te treden bij strafbare feiten gerelateerd aan arbeidsmigratie. Deze bevoegdheden zijn met name neergelegd bij de Nederlandse Arbeidsinspectie, de Belastingdienst en gemeenten. De Nederlandse Arbeidsinspectie houdt in dit kader toezicht op de regelgeving op het gebied van arbeid. Tot de taken van de Inspectie hoort ook toezicht op arbeidsuitbuiting en mensensmokkel. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor handhaving op het gebied van ruimtelijke ordening, openbare orde en veiligheid en per 1 juli 2023 ook in het kader van de Wet goed verhuurderschap. De Wet goed verhuurderschap valt onder het reguliere interbestuurlijk toezicht zoals vastgelegd in de Gemeentewet. In dit systeem houdt de provincie toezicht op onder meer de Omgevingswet. De toezichthouder kan in twee situaties ingrijpen: als gemeenten (of provincies) besluiten nemen die in strijd zijn met het recht of het algemeen belang of als er sprake is van taakverwaarlozing door gemeenten.

Als de wet 'Versterking Regie op Volkshuisvesting' wordt aangenomen en in werking treedt krijgt de provincie een grotere rol op het vlak van volkshuisvesting waaronder ook arbeidsmigranten. Door deze rol op te pakken geven wij mede invulling aan de Motie 3014 Berghorst inzake Grip op arbeidsmigratie, waarin expliciet regie op de bouw van grootschalige huisvestingsinitiatieven wordt benoemd. Daartoe heeft de Provincie ruimtelijke kaders als juridisch instrument. Tevens zet de provincie, in lijn met de motie, zich de komende jaren in om vanuit sociaal, economisch, en woon/leefbaarheidsbeleid, misstanden rondom arbeidsmigratie te voorkomen. De aanbevelingen van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten zijn hierbij het uitgangspunt.

Vraag 7.

Is het college van GS ermee bekend of dergelijke vermoedens van strafbare feiten binnen bedrijven ook ambtshalve door het Openbaar Ministerie kunnen worden opgepakt?

Antwoord.

Deze vraag wordt beantwoord door de Commissaris van de Koning als Rijksorgaan

Vanuit het Openbaar Ministerie wordt in dit verband het volgende benadrukt: ambtshalve vervolging is weliswaar mogelijk, maar zonder duidelijke verklaring van slachtoffers is de bewijspositie moeilijk. En zonder aangifte is het onderzoek nóg complexer. Uitbuiting is een lastig te bewijzen delict omdat het vaak niet (direct) zichtbaar is en dat helaas pas vaak na goed toezicht en controle aan het licht komt. Dit laat onverlet dat het thema 'Mensenhandel' bij het Openbaar Ministerie hoog op de prioriteitenlijst. Bij ernstige signalen van uitbuiting komt de betreffende casus altijd (hoog) op de agenda van de leiding van het Openbaar Ministerie en Politie in hun periodiek overleg. In dit overleg wordt besproken of een zaak, dus ook zonder aangifte, opgepakt kan worden.

Vraag 8.

Provincie Limburg heeft een Stuurgroep Internationale Werknemers. Wat is de rol van deze werkgroep?

Vraag 9.

Welke partijen zijn vertegenwoordigd in deze stuurgroep?

Vraag 10.

Zijn de vakbonden betrokken in deze Stuurgroep? Zo nee, waarom niet?

Vraag 11.

Bent u bereid om vakbonden te betrekken bij het vormgeven van de nieuwe aanpak arbeidsmigratie in Limburg.

Antwoord 8, 9, 10 en 11

De Stuurgroep Internationale Werknemers is een samenwerkingsverband waarin deelnemen de Limburgse Werkgeversvereniging (LWV), de Limburgse Land en tuinbouwbond (LLTB) en het Midden en Klein bedrijf (MKB-Limburg), gemeente Peel en Maas als vertegenwoordiger van de Regio Noord-Limburg, gemeente Roermond vanuit regio Midden-Limburg en gemeente Sittard-Geleen vanuit regio Zuid-Limburg en Provincie Limburg. Partijen trekken gezamenlijk met elkaar op, met name op het vlak van kennisdeling over arbeidsmigranten langs de lijnen wonen, werken en samenleven. In de visie internationale werknemers heeft de Stuurgroep een gedeelde ambitie geformuleerd waarin Limburg op die terreinen aantrekkelijk is voor arbeidsmigranten, met actiepunten per partner die daar primair voor aan de lat staat.

De Stuurgroep beraadt zich momenteel op haar toekomstige werking en verkent vooruitlopend hierop reeds de mogelijkheid van het ook laten aansluiten van een werknemersvertegenwoordiging/belangenbehartiger van arbeidsmigranten. Hierover wordt momenteel overlegd met het FNV, dat positief is gestemd over toekomstige samenwerking met de Stuurgroep Internationale Werknemers.

Gedeputeerde staten van Limburg

voorzitter

secretaris

College van Gedeputeerde Staten
Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 22 december 2023

Betreft: Schriftelijke vragen omstandigheden arbeidsmigratie Venray

Geacht college,

Uitzendbureau RMS huisvest ongeveer 130 arbeidsmigranten. Deze migranten zijn voor hun inkomen én huisvesting afhankelijk van het werk dat RMS hen biedt. Werk bij een lokale vleesverwerker met huisvesting op een camping.

De huisvesting laat kwalitatief te wensen over, zo blijkt uit een artikel van NRC op 12 december 2023. Wie z'n baan verliest, staat direct op straat. Volgens (voormalig) personeel moeten werknemers hun identiteitsbewijs afgeven en vindt er mishandeling plaats en afspraken over salaris blijken loos.

Volgens de portefeuillehouder van Venray staat het college machteloos, omdat echt ingrijpen niet mogelijk zou zijn.

In het licht van bovenstaande heeft onze fractie enkele vragen aan uw college:

1. Is het college van GS bekend met de inhoud van het genoemde artikel?
2. Heeft het college van GS contact gezocht met de gemeente om te bekijken of ondersteuning vanuit provincie wenselijk en mogelijk is? Zo nee, waarom niet?
3. Zijn dergelijke verhalen bij meer gemeenten bekend en/of geven deze gemeenten vergelijkbare signalen af?
4. Klopt de stelling dat de gemeente niet kan ingrijpen in dergelijke gevallen? Zo nee, waarom niet?
5. Hebben gemeenten voor zover bekend problemen om hun handhaving zorgvuldig in te richten met daartoe opgeleide handhavers? Zo ja, is dit in regionaal of provinciaal verband (bijvoorbeeld via gemeenschappelijke regelingen) te coördineren om gemeenten in staat te stellen hun handhaving te verbeteren?
6. Wat zijn de bevoegdheden van het college van GS wanneer er sprake is, of lijkt, van misstanden op het gebied van huisvesting en strafbare feiten waar het gaat om arbeidsmigratie?
7. Is het college van GS ermee bekend of dergelijke vermoedens van strafbare feiten binnen bedrijven ook ambtshalve door het Openbaar Ministerie kunnen worden opgepakt?
8. Provincie Limburg heeft een Stuurgroep Internationale Werknemers. Wat is de rol van deze werkgroep?
9. Welke partijen zijn vertegenwoordigd in deze stuurgroep?
10. Zijn de vakbonden betrokken in deze Stuurgroep? Zo nee, waarom niet?
11. Bent u bereid om vakbonden te betrekken bij het vormgeven van de nieuwe aanpak van arbeidsmigratie in Limburg.

Wij kijken uit naar beantwoording binnen de gestelde termijn.

Namens de PvdA fractie,

Aleida Berghorst
Lianne Schuurin

Lisa Wolters